

Får fylldig jobb

2022-05-07

© Klassekampen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

14 Lørdag 7. mai 2022

NYHETER

KLASSEKAMPEN

Regjeringen bestiller EØS-utredning i atten punkter:

Får fylldig jobb

OMSTRIDT: Innen utgangen av 2023 skal et utvalg granske så å si alle sider av EØS-avtalen. Line Eldring har fått jobben med å lede arbeidet.

EØS

Av Pål Hellesnes

I lang tid har det vært et krav fra mange i fagbevegelsen å få utredet hvordan EØS-avtalen påvirker Norge generelt, og norsk arbeidsliv spesielt, og hva alternativer til avtalen kan være.

Fredag kom regjeringen med sitt svar: De setter ned et utvalg som skal analysere EØS-avtalen i det vide og det breie. Utvalget skal ledes av Line Eldring, som er leder av samfunnspolitisk avdeling i Fellesforbundet.

– Vi er veldig glade for at regjeringen nå iverksetter denne utredningen, og selvsagt stolte av at vår egen Line Eldring skal lede arbeidet, sier leder i Fellesforbundet Jørn Eggum.

Under forbundets forrige landsmøte var kravet om en slik utredning et sentralt kompromiss med dempet konflikten mellom EØS-tilhengerne og -motstanderne i forbundet.

Mandatteksten til utvalget viser da også tydelige spor etter debatten i fagbevegelsen. Blant annet skal utvalget:

- Analysere «hvordan EØS-avtalen og fri bevegelse av arbeidskraft har påvirket det norske arbeidsmarkedet, den norske arbeidslivsmodellen og mulighetene for et anstendig arbeidsliv».

- Vurdere «EØS-samarbeidets betydning for norsk energipolitikk og forsyningsikkerhet».

Innebygd paradoks

Nei-sida har lenge ønsket å få utredet mulige alternativer til dagens EØS-avtale, noe de har kritisert de tidligere EØS-utredningene for å mangle. Utvalget utenriksminister Anniken Huitfeldt (Ap) nedsatte fredag, skal heller ikke eksplisitt utrede alternativer til EØS, men samtidig skal de vurdere «erfaringene Storbritannia, Sveits og Canada har

LEDER: Line Eldring har bakgrunn som forsker og er nå leder av samfunnspolitisk avdeling i Fellesforbundet. Nå skal hun lede regjeringens EØS-utvalg.
FOTO: CHRISTOPHER OLSSØN

FAKTA

EØS-utredning:

- Regjeringen satte fredag ned et utvalg som skal vurdere erfaringene fra EØS-samarbeidet de siste ti årene.
- Utvalget skal levere en rapport før 2023 er over.
- Utvalget består av leder Line Eldring (avdelingsleder i Fellesforbundet), Stig Eidissen (advokat i KS), Halvard Haukeland Fredriksen (professor ved UiB), Oda Helen Sletnes (tidligere ambassadør i Paris), Christian Anton Smedshaug (daglig leder i Agri Analyse), Anne Elizabeth Stie (førsteamanuensis ved UiA) og Knut E. Sunde (direktør i Norsk Industri).

fra sitt avtalebaserte samarbeid med EU».

Utvalget har fått frist til utgangen av 2023 til å levere sin

rapport. Det kan bli krevende med hele 18 ulike punkter i mandatet som skal utredes, samt en åpning for at utvalget

I utvalget sitter også daglig leder i Agri Analyse, Christian Anton Smedshaug, som tidligere har tatt til orde for å erstatte det overstatlige EU med samarbeid mellom selvstendige stater, i boka «Europa etter EU».

Smedshaug sier til Klassekampen at han gleder seg til jobben, men at det er et omfattende og sprikende mandat.

– Vi må prøve å se helheten i avtalens effekter og i hvilken grad det finnes relevante og gode alternativer, sier han.

Forventer alternativer

Roy Pedersen, leder av Nei til EU, hilser Eldring-utvalget velkomment, men advarer mot at sentrale punkter drukner i det omfattende mandatet.

– Vi er veldig opptatt, siden fagbevegelsen egentlig står bak kravet her, av at det blir en edruelig gjennomgang av Sveits og Storbritannias erfaringer, og at erfaringene fra arbeidslivet av virkningene av EØS blir grundig vurdert. Vi vet ikke hvor sentral plassering de ulike temaene får, med et så omfattende mandat, sier han.

Pedersen har selv bakgrunn fra Oslo Bygningsarbeiderforening, der han i mange år jobbet med saker knyttet til sosial dumping. Han forventer at fagbevegelsens erfaringer blir med i utvalgets arbeid.

– Utvalget skal jo ledes av Line Eldring, som jobber i Fellesforbundet?

– Ikke et dårlig ord om Eldring, men hun er forsker og ansatt i forbundet. Vi etterlyser at også tillitsvalgte med erfaringer med hvordan EØS fungerer i arbeidslivet, blir involvert.

Utredet handlingsrom

En del av mandatet til utvalget er å undersøke hvilket handlingsrom Norge har når det gjelder innføring av nye regler som kommer fra EU.

Det er Jørn Eggum glad for. – Det er veldig viktig for å få breie demokratiske beslutninger og forståelse blant vanlige folk, sier han.

Rødt-leder Bjørnar Moxnes sier han ser utvalget som et positivt signal fra regjeringen.

– Det er bra at utvalget skal undersøke alternative handelsavtaler som andre land har med EU. Men det må også se hvordan andre EØS-land tolker avtalen friere enn det Norge gjør. Island lar for eksempel ikke EU-regler gå foran sine egne lover på autotipol, sier han.

palh@klassekampen.no